

آزمون ۴ از ۸

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دهم - مرحله چهارم
(۱۳۹۸/۱۰/۲۷)**

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۳ درست است.

«گله» برآمدگی پشت پای اسب است؛ «غارب» میان دو کتف؛ «فراغ» همان آسایش.

۲. گزینه ۲ درست است.

«مخمصه» از ریشه خ ص م نیست که بتوان آن را مثلاً دشمنی معنی کرد.

۳. گزینه ۲ درست است.

واژه	معنی نادرست	ترفند طراح
مرمت	جوان مردی / مردانگی	آوردن معنی مرّوت در (۱) و (۴)
رمه	گریخته، رام شده / ~ کننده	کاربرد معنی مصدر «رمیدن» در قالب صفت مفعولی در (۴) + معنی مصدر «رام کردن» در قالب‌های صفت مفعولی و صفت فاعلی در (۱) و (۳)

۴. گزینه ۳ درست است.

«از بهر» یک ساختار است؛ نقش دستوری دارد، و نباید صرفاً به «بهر» در آن به عنوان یک کلمه صاحب معنی مستقل، به عنوان رقیب املائی «بجر» نگاه کرد. «خواست + مصدر مرّوم» نیز به همین گونه.

۵. گزینه ۴ درست است.

ساختار صرفی را هرگز دست کم نگیرید! نافواب در فارسی وجود خارجی ندارد؛ پس ناصواب - خلاف صواب - رقیب املائی ندارد! در (۴) هم، قرینه رفتن در مصراع یک و مفهوم مصراع دو حکم به حس آمیزی می‌دهند؛ یعنی نسبت دادن تلخی (نا خوشآیندی) و شیرینی (خوشآیندی) به قضا (حکم تقدیر)، نه به غذا! غذا خوردنی است، نه رفتنی!

۶. گزینه ۱ درست است.

در (۲): خوار داشتن. در (۳): کنار ساختن عمارت کردن درست است. در (۴): خالی [باقی] گذاردن (= نهادن). اما در (۱) همین گذاردن درست است، صورت گذرای گذردن.

۷. گزینه ۳ درست است.

«حسب حال» همان گزارش احوال خویش است، نه شرح حال غیر! (صفحه ۵۸)

۸. گزینه ۴ درست است.

مهم این است که (۴) هیچ نشانه‌ای از تلمیح ندارد. اما در مقام اثبات: در (۱)، میان [گرد] یاد و خاک تضاد هست. در (۲)، خنده - زدن فنا تشخیص است برق فنا تشبیه [برق در فارسی قدیم یعنی صاعقه]. در (۳) هم - برای این که یاد بگیرید و در نظر بگیرید - «خام» چون بیرون از بیت در معنی کمند با حلقه تناسب دارد، و کذا، «حلقه» با «خام»، ایهام تناسب دارد. در (۴) «دل» می‌تواند مجاز از چیزی باشد؛ مثلاً، اندیشه.

۹. گزینه ۲ درست است.

خیلی ساده، آن که به تصریح بیت بالاترش در اصل شعر، خود، «تضمین» است تلمیح ندارد. اما در مقام اثبات: (۴) تلمیح دارد به باوری قرآنی؛ (۳) - به واسطه ایهام تناسب - به قصه عشاقی، به نام‌های «مهر» و «وفا»؛ در (۱) هم «سروش» همان جبرئیل است.

۱۰. گزینه ۴ درست است.

گزینه	معنی ۱	معنی ۲	قرینه
۱	مقام موسیقایی	جاده / مسیر	به جایی دلالت بودن
۲	شکن (جعد)	سرزمین همسایه «ماچین»	صنم
۳	فتنه	نمکین	شیرین
۴	حقیقتاً	در راست قامتی	به نرسیدن

در ۲) هم میان دو «چین»، اولی: شکن؛ دومی: خواهر «ماچین» جناس تام هست. هر کدام می‌توانند به تناظر «صنم» یا «زلف» ایهام تناسب برقرار کنند. مهم این است که فقط در ۴) هر دو معنی در بیت معتبر است.

۱۱. گزینه ۳ درست است.

می‌بایست به صورت سؤال خیلی دقت کنید؛ قرار نیست «واژه درون کادر» ایهام تناسب داشته باشد؛ پس با وجود این که «سر» در ۱) و «دست» در ۲) و «شست» در ۴) می‌توانند - به قوت و ضعف - ایهام تناسب داشته باشند، هیچ یک جواب ما نیستند! جواب ۳) است که در آن به تناظر پا و «سر» و سینه و دست، «روای» که در متن جانشین حرف اضافه «بر» است، بیرون متن به معنی «چهره» باشد. این نمونه‌ها را آوردیم تا فکر نکنید نویسنده‌های معاصر ما پیش گویندگان قدیم دستشان خیلی خالی است! آنها هم در نوشته‌هایشان - بخواهند - در حد خود بلدند هنرنمایی کنند!

۱۲. گزینه ۱ درست است.

بی‌هیچ نمونه از حذف به قرینه معنوی، و فقط با یک نمونه از حذف به ق لفظی، ۳) دو فعل دارد [یکی محذوف به قرینه؛ ۲) و ۴) سه فعل؛ و ۱) چهار فعل.

۱۳. گزینه ۲ درست است.

مصرع	ضمیر [ها]	نقش ضمیر [ها]	قرینه ساختاری
صورت سؤال	- ت	متمم	متمم‌پذیری فعل صرف شده از مصدر گفتن
۱)	- م	 برای کسی وجود داشتن
۳)	- ت		لازم بودن برای کسی
۴)	- م	مفعول	مفعول‌پذیری فعل‌های صرف شده از مصدرهای خواندن و راندن

۱۴. گزینه ۱ درست است.

در بازترتیب ارکان جمله به فارسی معیار (= بازگردانی) مهم این است که نهاد در آغاز جمله یا باشد، فرض شود، و مهم‌تر این که فعل در پایان قرار گرفته باشد؛ ضمناً در جمله‌های مرکب، ارجاع نهاد به جمله هسته یا وابسته می‌باید مطابق منطق مفهومی / تصویری باشد. در ۲) «هر که» را باید نهاد جمله مختوم به «گیرد» به شمار آورد تا مفهوم به‌درستی به دست آید. در ۳) و ۴) هم نهادها «اعتبار تو» و «بانگ مرغی» بعد از متمم و مفعول آمده‌اند.

۱۵. گزینه ۴ درست است.

در ۱) و ۳) حذف‌ها تماماً معنوی هستند. در ۲) مصرع دوم به قرینه لفظی: «است» در مصرع اول فعل خود را باز می‌یابد. اما در ۴): فعل دوم در مصرع یکم به قرینه لفظی قابل بازیابی است؛ اما در مصرع دوم، فعل اسنادی بعد از صفت تفضیلی به قرینه معنوی محذوف است.

۱۶. گزینه ۱ درست است.

نوشته‌ای را که مبنایش ذهنی باشد نمی‌توان «گزارش‌گونه» گرفت! (نگارش ۱، صفحات ۳۳، ۶۱ تا ۶۳)

۱۷. گزینه ۱ درست است.

۴) یک گزارش احوال ساده است. ۲) از ناشناخته ماندن قدر شاعر می‌گوید. ۳) از محتوای شعرش. اما در ۱): به جمله معترضه و رابطه‌اش با صفت «غیر عادی» خوب دقت کنید؛ دستگیرتان می‌شود.

۱۸. گزینه ۲ درست است.

۳) و ۴) که هیچ؛ کنایه در ۱) معادل مفهومی کنایه در عبارت سؤال است؛ هر دو یعنی کم مهارت بودن کسی در کاری. اما در ۲)، بالعکس، دست نازک در کاری داشتن یعنی مهارت تام داشتن در عملی.

۱۹. گزینه ۳ درست است.

در سه تایی دیگر، جان رنجور است و بخت [تا ابد] وارونه و حال آشفته. اما در ۳) تقدیر سبب هیچ محنت و نامرادی نیست، بلکه به وفق مراد می‌گردد.

۲۰. گزینه ۲ درست است.

در بیت سؤال قیاس هست میان دو حال؛ یکی آن گاه که پشت بر زین است، دیگر آن گاه که زین به پشت؛ و در کل می گوید کار دنیا بر یک حال نخواهد ماند. ۱، ۳ و ۴، هر یک، به نوعی از این دگرگون‌شوندگی احوال می‌گویند، آلا ۲ که در آن نامرادی را نتیجه کردار خود انسان می‌داند.

۲۱. گزینه ۲ درست است.

۲ می‌گوید غرور نباید داشت و حد خود را باید شناخت و - به قول معروف - «پا از گلیم خود فراتر نباید نهاد»؛ این همان پیام نهایی شعر «چشمه و سنگ» است؛ ۴) خلاف این را می‌گوید؛ ۱) نفی بی‌عملی است. ۳) هم به دیدن نتیجه عمل در آخرت اشاره دارد.

۲۲. گزینه ۱ درست است.

آیه شریفه «وَالصَّافَاتُ صَفَاءً» را با این معنی تحت‌اللفظی: «سوگند به صف بستگان که صفی [با شکوه] بسته‌اند» این طور تفسیر می‌کنند که صف بستگان همان ملائکه الله (فرشتگان مقرب) هستند، چشم‌به‌راه و هوادار بنده صالح.

۲۳. گزینه ۴ درست است.

جمله دوم در مصراع دوم، ترجمه جمله آخرین از آیه شریفه در صورت سؤال است.

۲۴. گزینه ۳ درست است.

هر دو سفارش به میانه‌روی دارند.

۲۵. گزینه ۱ درست است.

در همه گزینه‌ها عقل ناصح انسان را از عشق قاتل پرهیز می‌دهد؛ در ۱) اثری از نصیحت‌ناپذیری عاشق نیست. اما در سه تای دیگر عاشق پند عقل و عاقل را به گوش نمی‌گیرد و آن را باطل می‌داند.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

مَنْ ← هر کس (رد سایر گزینه‌ها) - أَرْسَلَ ← فرستاد (می‌فرستد) (رد گزینه ۴) - الْغَيْومَ ← ابرها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - يُنْزِلُ ← فرو می‌فرستد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - فَتُصْبِحُ ← پس می‌شود (رد گزینه ۲ و ۴).

۲۷. گزینه ۲ درست است.

تَعَاوَنُوا ← همیاری کنید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - لَا تَعَاوَنُوا ← همکاری نکنید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - أَعْدَاءُكُمْ ← دشمنانتان را (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - الْإِثْمَ ← گناه (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - الْعُدْوَانَ ← دشمنی (رد گزینه ۳).

۲۸. گزینه ۲ درست است.

شَعْبَ إِيْرَانِ الْمُسْلِمِ ← ملت مسلمان ایران (رد سایر گزینه‌ها) - يَعْتَصِمُ ← چنگ می‌زند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - لَا يَتَفَرَّقُ ← پراکنده نمی‌شود (رد سایر گزینه‌ها) - أَبْدَأُ ← هرگز (رد گزینه ۴).

۲۹. گزینه ۳ درست است.

كَانَ يَهْجُمُونَ ← حمله‌ور می‌شدند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - الْأَعْدَاءُ ← دشمنان (رد گزینه ۱) - كَالْأَسْوَدِ ← همانند شیران (رد سایر گزینه‌ها).

۳۰. گزینه ۲ درست است.

أَحَدٌ مِّنْ جِيرَانِنَا ← یکی از همسایگان ما (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - إِشْتَرَى ← خرید (رد گزینه ۳) - لِنَفْسِهِ ← برای خودش (رد گزینه ۴) - حَاسِبًا ← رایانه‌ای (رد گزینه ۳) - لَوْلَايَهُ ← برای فرزندش (پسرش) (رد گزینه ۳).

۳۱. گزینه ۱ درست است.

تَفَقَّهُوا ← دانش بیاموزید (رد سایر گزینه‌ها) - تَوَاضَعُوا ← فروتنی کنید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) - يُخْرِجُكُمْ ← شما را خارج می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - ظُلُمَاتٍ ← تاریکی‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) - حَتَّى تَتَفَوَّقُوا ← تا برتری یابید (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

۳۲. گزینه ۴ درست است.

أَنْ تُحَاوِلِي ← که سعی کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) - لِلْوَصُولِ ← برای رسیدن (رد گزینه ۲) - أَلَّا تَتَّكَاسَلِي ← این که تنبلی نکنی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) - فِي حَيَاتِكَ ← در زندگیت (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

۳۳. گزینه ۲ درست است.

(۲) به من راست می‌گوید ← مرا باور می‌کند.

۳۴. گزینه ۱ درست است.

دانشجویان ← طُلَّاب (طالبات) (رد گزینه ۳) - یک دانشگاه ← جامعۀ (رد سایر گزینه‌ها) - تحقیق می‌کردند ← كَان (كانوا - كانت) (يَبْحَثُونَ - يَبْحَثْنَ) (رد گزینه ۴) - پس رسیدند ← فَوَصَّلُوا (فَنَالُوا - فَوَصَّلْنَ - فَنَلْنَ) (رد گزینه ۳) - نتایج مفیدی ← نَتَائِجٌ مَّفِيدَةٌ (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

۳۵. گزینه ۱ درست است.

(۱) يُحَدِّثُ : (سخن گفته می‌شود) ← يَحْدُثُ : (رخ می‌دهد).

۳۶. گزینه ۴ درست است.

(۴) الْعَدَاوَةُ ← الْعَدُوُّ.

ترجمه گزینه‌ها : (۱) فرو افتادن ≠ بالا رفتن - کشش ≠ رانش (۲) بستن ≠ گشودن - فرومایگان ≠ شایستگان (۳) روشنایی ≠ تاریکی - گرما ≠ سرما (۴) دوست ≠ دشمن - کامل ≠ ناقص.

۳۷. گزینه ۳ درست است.

(۳) الْأَسَاءَةُ ← الإِسَاءَةُ : مصدر باب افعال است ، الْعُدْوَانُ ← الْعُدْوَانُ (دشمنی).

ترجمه گزینه‌ها : (۱) باید ادیان الهی را محترم بشماریم تا دین و عقاید ما را محترم بشمارند. (۲) دانش‌آموزان در صف صبحگاهی پروردگارش را دعا می‌کنند و او را به خاطر نعمت‌هایش شکرگزاری می‌کنند. (۳) از ستم و بدی کردن و دشمنی و تفرقه دوری کنید. (۴) گرمای‌ترین مردم کسی است که خدایان دیگران را دشنام نمی‌دهد.

۳۸. گزینه ۱ درست است.

(۲) الْمُغْلِقُ ← الْمُغْلَقُ (اسم مفعول) (۳) فَلَبَسْنَا ← فَلَبِسْنَا (از فعل ماضی لَبَسَ) (۴) أَنْزَلَ ← أَنْزَلَ (امر باب افعال).
ترجمه گزینه‌ها : (۱) ای همراهان! خوش آمدید. لطفاً کارت‌هایتان را در دست‌هایتان بگذارید. (۲) آن در بسته شده را باز کن سپس کودک را وارد اتاق کن. (۳) هوا سرد شد پس لباسهای زمستانی پوشیدیم. (۴) این بچه را از روی اسب پیاده کن.

ترجمه متن :

در جنگلی بزرگ و سبز، شیری قوی بود. شیر شکارش را از میان حیوانات جنگل می‌درید و آن را می‌خورد. سال‌های زیادی سپری شد پس شیر؛ پیر شد به طوری که نمی‌توانست حیوانات را شکار کند سپس چاره‌ای اندیشید تا غذا به دست آورد. بنابراین تظاهر به بیماری کرد و کلاغ را فرستاد تا در مورد بیماریش به حیوانات خبر بدهد و آن‌ها را دعوت کند که در لانه او به عیادتش بیایند و این چنین بود که هر روز یکی از حیوانات برای دیدن او به لانه‌اش می‌رفت و شیر او را می‌خورد. روزی روباه خواست که به دیدن او برود پس هنگامی که به در لانه (شیر) رسید در اطراف آن، استخوان‌های بسیاری را مشاهده کرد بنابراین پشت در ایستاد و به شیر سلام کرد و حالش را از او پرسید. شیر از کار او تعجب کرد و گفت: چرا وارد نمی‌شوی؟! پس روباه، با زیرکی پاسخ داد: « زیرا هر کسی که وارد لانه (تو) شده است، هرگز از آن خارج نشده است! »

۳۹. گزینه ۱ درست است.

با توجه به متن، شیر از ابتدای ماجرا پیر نبود بلکه بعداً پیر و ناتوان شد.

ترجمه گزینه‌ها : (۱) شیر، از اول ماجرا، پیر و ناتوان نبود. (۲) شیر بیمار شد برای این که چیزی نمی‌خورد.

(۳) کلاغ فرستاده حیوانات به سوی شیر بود. (۴) شیر قادر نبود که شکار کند برای آن که باهوش نبود.

۴۰. گزینه ۲ درست است.

با توجه به متن، روباه؛ استخوان‌های زیادی در اطراف لانه شیر دید و وارد لانه نشد و از مرگ نجات یافت.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) شیر بسیار قدرتمند بود. (۲) شیر روباه را درید پس از آن که سخنش را شنید. (۳) روباه با زیرکی اش نجات یافت. (۴) روباه استخوان‌های زیادی در اطراف لانه شیر دید.

۴۱. گزینه ۲ درست است.

با توجه به متن، زیرکی و دوراندیشی همانطور که جان روباه را از مرگ نجات داد؛ انسان را از خطرات نجات می‌دهد. ترجمه گزینه‌ها: (۱) تظاهر کردن همیشه جان انسان را نجات می‌دهد. (۲) اندیشیدن در کارها انسان دوراندیش را از خطر دور می‌کند. (۳) هر کس نزد بزرگان برود از نابودی در امان می‌ماند. (۴) دیدار کردن با بیماران، برایمان خیر و برکت می‌آورد.

۴۲. گزینه ۱ درست است.

(۲) فعل ← اسم ← ماضی ← مفرد ← للغائب ← مؤنث / لاسد ← لغایبة (۳) کبيرة ← لغایبة (۴) مذکر ← مؤنث ← مضاف إلیه ← صفة. ۴۳. گزینه ۳ درست است.

(۱) مُجَرَّد ← مَزِيد (۲) ماضی ← مُضَارِع (۴) لِلْغَائِبَةِ ← لِلْغَائِبِ.

۴۴. گزینه ۲ درست است.

(۱) مُجَرَّد ← مَزِيد (۳) أمر ← ماضی ← للمخاطب ← للغائب (۴) مضارع ← ماضی.

۴۵. گزینه ۱ درست است.

(۱) أشجاراً ← شَجراً (معدود اعداد مرکب و معطوف و عقود، مفرد و منصوب است).

ترجمه گزینه‌ها: (۱) در باغ پدر بزرگم چهل درخت وجود دارد. (۲) در کتابخانه سه کتاب سودمند خواندم. (۳) در اتاق اول یک پنجره باز است. (۴) دانشجویان پس از چهار سال از دانشگاه، دانش‌آموخته می‌شوند.

۴۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) «أ» : (آیا) حرف استفهام (پرسشی) و «ذَهَبَ» فعل ماضی ثلاثی مجرد و «تَعَرَّفَ» مصدر ثلاثی مزید از باب تَفَعُّل است. (۲) «أَكْثَرُ» : اسم تفضیل (صفت تفضیلی) است و «يَفْرُونَ» فعل مضارع ثلاثی مجرد است. (۳) «أَقْوَى» : (قوی‌ترین) و «أَضْعَفُ» (ضعیف‌ترین) اسم تفضیل (صفت تفضیلی) هستند و «يَنْصُرُ» فعل مضارع از ثلاثی مجرد است. (۴) «يُنزِلُ» : فعل مضارع از باب افعال است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) آیا دانش‌آموزان برای شناختن ماهی‌ها به سفر علمی رفتند؟ (۲) بیش‌تر دانش‌آموزان از خواندن درس-هایشان فرار می‌کنند. (۳) قوی‌ترین مردم کسی است که به ضعیف‌ترین مردم یاری می‌رساند. (۴) پروردگار آسمان‌ها باران‌هایی را از ابر نازل می‌کند.

۴۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) «تَقَاتَلَ» : (جنگیدند) و «سَقَطَ» : (افتاد) فعل لازم هستند. (۲) «أَحْسِنَ» : (نیکی کن) : فعل لازم و «اسْتَغْفِرَ» : (آمرزش بخواه) : فعل متعدی است. (۳) «تَتَمَوُ» : (رشد می‌کند) : فعل لازم است. (۴) «يَنْتَفِعُ» : (بهره‌مند می‌شود) : فعل لازم است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) دو سرباز با هم جنگیدند پس یکی از آن‌ها از روی خودرو پایین افتاد. (۲) به پدر و مادرت نیکی کن و برای آن‌ها آمرزش بخواه. (۳) دانه رشد می‌کند و درختی بزرگ می‌شود. (۴) مردم در بهار از شکوفه‌ها بهره‌مند می‌شوند.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) «تَقَدَّمَ» : فعل مضارع از باب تَفَعُّل (۲) «يُسَمِّي» : فعل مضارع از باب تَفَعُّل (۳) «اسْتَلَمْنَا» : فعل ماضی از باب اِفْتَعَال (۴) «يَتَّحِدُونَ» فعل مضارع از باب اِفْتَعَال است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) مادر به فرزندانش غذاهای خوشمزه‌ای را تقدیم می‌کند. (۲) مردم این پدیده عجیب را سراب می‌نامند. (۳) از دوستانمان نامه‌های بسیاری دریافت کردیم. (۴) کاش مسلمانان در مقابل دشمنان، متحد شوند.

۴۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) أصدقائي : مضاف و مضاف إلیه و المؤمنون : صفت. (۲) أحاکمكم : مضاف و مضاف إلیه و الفقير : صفت. (۳) ربکم : مضاف و مضاف إلیه و جميل : خبر (در این گزینه، صفت وجود ندارد). (۴) خيرکم : مضاف و مضاف إلیه و الکریم : صفت است.

ترجمه گزینه‌ها : (۱) دوستان مؤمن من ، مرا بسیار نصیحت کردند. (۲) برادر نیازمندان را یاری کنید تا خدای مهربان به شما رحم کند. (۳) پروردگار شما زیباست و زیبایی را دوست دارد ، ای خردمندان! (۴) بهترین شما کسی است که کتاب ارزشمند (قرآن) را بیاموزد و آن را به دیگران آموزش بدهد.

۵۰. گزینه ۲ درست است.

(۲) نُجُومًا مُنِيرًا ← نُجُومًا مُنِيرَةً (صفت جمع غیر انسان به صورت مفرد مؤنث می‌آید).
ترجمه گزینه‌ها : (۱) در زمستان هنگامی که هوا سرد می‌شود برف‌ها از آسمان فرو می‌بارند. (۲) شبانگاه در آسمان ستارگانی درخشان دیدیم پس شادمان شدیم. (۳) گردبادهایی به شدت وزید پس سی خانه را خراب کرد و بسیاری از خودروها را واژگون نمود. (۴) پس از این که خورشید طلوع کرد به شهری دور از شهرمان سفر کردیم.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۱ / ص ۷

گروه مد نظر آیه با این عبارت در کتاب ذکر شده است:

«در آخرت هیچ بهره‌ای نخواهد داشت و عذاب سختی در انتظار او است»

۵۲. گزینه ۳ درست است.

ص ۸

سایر گزینه‌های به نوعی غلط می‌باشند:

اهداف اصلی به سعادت دنیا هم می‌پردازد / اهداف فرعی هم ضروری هستند / اهداف اصلی اولویت دارند.

۵۳. گزینه ۱ درست است.

ص ۵۶

طبق آیه دلیل انکار ایشان این است که متجاوز و گناه کار هستند. (تدبر)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

ص ۵۳

آیه‌ای که سؤال به آن اشاره کرده است عبارت است از:

نه تنها استخوان‌های آنها را به حالت اول در می‌آوریم، بلکه سرانگشتان آنها را نیز همان‌گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم.

۵۵. گزینه ۱ درست است.

ص ۳۴

انتخاب و تصمیم‌گیری و همچنین کسب فضیلت‌ها به بعد روحانی وجود انسان اشاره دارد.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

ص ۲۴

شیطان، هر کاری را که (گناهکاران) می‌کردند، در نظرشان زینت داد. (اینکه اعمال زشت انسان برای او زینت داده شود سبب می‌شود که انسان زشتی آن را درک نکند).

در صورت سؤال به کلمه «گناهکاران» توجه کنید.

۵۷. گزینه ۴ درست است.

ص ۲۰

اینکه انسان به صداقت، عدالت و مانند آن عشق بورزد از سرمایه‌گرایی به نیکی‌ها سرچشمه می‌گیرد که این سرمایه در آیه «و نفس و ما سواها ...» بیان شده است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

ص ۵۴

موردی که در سؤال به آن اشاره شده است مربوط به ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است.

۵۹. گزینه ۴ درست است.
ص ۶۳
دقت کنید که برزخ با قیامت به پایان می‌رسد و قیامت هم همان پایان دنیاست. (برزخ با مرگ شروع می‌شود نه پایان دنیا)
۶۰. گزینه ۲ درست است.
ص ۲۱
دقت کنید که نفس لوازمه پس از ارتکاب به گناه انسان را سرزنش می‌کند نه پیش از آن.
۶۱. گزینه ۲ درست است.
ص ۲۰
این بیت نشان از سرمایه فطرت خدا آشنا دارد و اینکه انسان در درون خود با خدا آشناست و او را در دورن درک می‌کند.
۶۲. گزینه ۳ درست است.
ص ۵
اگر توجه کنید کلمه «یرید» نشان از انتخابگری انسان دارد که در گزینه ۳ به آن اشاره شده است و این ویژگی ممتاز انسان نسبت به حیوان است.
۶۳. گزینه ۴ درست است.
ص ۳۹
رسول خدا درباره باهوش‌ترین مؤمنان فرمودند: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر برای آن آماده می‌شوند.
۶۴. گزینه ۱ درست است.
ص ۶۶
این عبارت خطاب به برزخیان است و در انتهای آیه به اعمال ایشان اشاره شده است نه فقط اعمال متأخر.
۶۵. گزینه ۱ درست است.
ص ۶۴
سنت‌های غلط همان اعمال متأخر انسان هستند که در عبارت قرآنی (يَنْبِؤُا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاخَّرَ) آمده است.
۶۶. گزینه ۴ درست است.
ص ۶۳
عبارت «رَبِّ اَرْجِعُونِ» نشان می‌دهد که خدا را با صفت ربوبیتش خطاب می‌کنند و علت درخواست آنها در آیه «لَعَلِّيْ اَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ» بیان شده است.
۶۷. گزینه ۲ درست است.
ص ۵۰
بیتی که در سؤال مطرح شده است بیانگر اصل پیروی از قانون عقلی «رفع خطر احتمالی» است و آیه نظیر آن عبارت است از:
(اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيْهِ وَمَنْ اٰصَدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيْثًا)
۶۸. گزینه ۳ درست است.
ص ۴۰
امام می‌فرمایند: مرگ چیزی نیست مگر پلی که شما را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت و بهشت‌های پهناور و نعمت‌های جاوید عبور می‌دهد. / این عبارت امام با «لا خوف علیهم» ارتباط دارد.
۶۹. گزینه ۳ درست است.
ص ۲۴
کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است. (شیطان همان دشمن آشکار انسان است.)

۷۰. گزینه ۲ درست است.
ص ۶۶
اگر به محتوای آیه دقت کنید ایشان می‌خواهند خود را مستضعف و فاقد اختیار نشان دهند چرا که می‌دانند عمل غیر اختیاری مستوجب عذاب نیست.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
ص ۶۳
این آیه در رابطه با گناهکاران است و برزخ هم جایگاه پس از مرگ و توفی است نه جایگاه ابدی.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
ص ۶۴
دقت کنید که در گزینه ۲ عبارت «تا ابد» باعث غلط شدن گزینه شده است.
۷۳. گزینه ۱ درست است.
ص ۴۰
در گزینه ۱ همه شروط به درستی بیان شده است (مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا): ایمان به خدا، معاد و انجام کار نیک
۷۴. گزینه ۳ درست است.
ص ۶۴
سخن پیامبر با کشتگان لشکر کفر بود و این خطاب نشان داد که برزخیان زنده‌اند و بر کلام پیامبر شنوا می‌باشند.
۷۵. گزینه ۳ درست است.
ص ۶۶
فضیلت برزخیان بر مقدار (کمیت) دیدارشان با خانواده اثر می‌گذارد و این مسأله بیانگر حیات برزخی انسان‌ها پس از مرگ است.

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.
ایدئولوژی زائیده جهان‌بینی است.
۵۲. گزینه ۲ درست است.
تصمیم‌گیری بهتر صورت می‌گیرد و بیانگر رابطه جهان‌بینی با ایدئولوژی است.
۵۳. گزینه ۱ درست است.
چگونه استفاده کردن از وقت حاصل می‌شود.
۵۴. گزینه ۴ درست است.
هدف، راه، روش عملی است تکمیل می‌گردد.
۵۵. گزینه ۱ درست است.
شالوده جهان‌بینی یک باور اساسی است که بر افکار و معتقدات انسان تأثیر می‌گذارد.
۵۶. گزینه ۲ درست است.
ارزیابی موضع آن در برابر «خداوند» است.
۵۷. گزینه ۴ درست است.
مطالعه در طبیعت و نظم موجود در آن به عنوان نشانه وجود خدا است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.
از مشاهده مستقیم و غیرمستقیم به دست می‌آوریم.
۵۹. گزینه ۴ درست است.
دریافت درونی نامیده می‌شود.
۶۰. گزینه ۲ درست است.
نشانگر شناخت قلبی به خداوند است.
۶۱. گزینه ۲ درست است.
برهان نظم می‌گویند.
۶۲. گزینه ۳ درست است.
منظم می‌باشد دلیل بر برهان نظم است.
۶۳. گزینه ۴ درست است.
نشانگر برهان نظم است.
۶۴. گزینه ۱ درست است.
بیانگر نظم موجود در آنها است.
۶۵. گزینه ۱ درست است.
تأکید بر واقعی بودن هدف این است که هدف‌های ارزشی و اعتباری مورد نظر نیست.
۶۶. گزینه ۴ درست است.
بلی، نظم پدیده‌ها، انسان را به وجود خداوند راهنمایی می‌کند.
۶۷. گزینه ۲ درست است.
به بررسی ماده و طبیعت از نظر ساختمان و ترکیب مادی آن می‌پردازد.
۶۸. گزینه ۳ درست است.
نمی‌داند به مطالعه کدام مورد پردازد.
۶۹. گزینه ۳ درست است.
مطالعه در عالم برون و آنفس
۷۰. گزینه ۲ درست است.
یکباره بر زمین می‌افتادند.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
شکار ماهی به وسیله این حیوان در شب است.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
برای خفاش‌ها درک صدایی که از ماهی صادر می‌شود امکان ندارد.
۷۳. گزینه ۱ درست است.
نشانگر آفرینش موجودات با حسابگری مخصوص است.
۷۴. گزینه ۳ درست است.
بین فرضیه تکاملی داروین و انکار خدا هیچ گونه ارتباطی وجود ندارد.
۷۵. گزینه ۳ درست است.
بیانگر وحدت خالق و ناظم است.

انگلیسی (۱)

Part A: Grammar and Vocabulary

۷۶. گزینه ۳ درست است.
با توجه به این که در مورد کاری که از قبل برای آینده طراحی شده صحبت می‌شود از **be going to** همراه با فعل ساده استفاده می‌کنیم.
۷۷. گزینه ۱ درست است.
برای مقایسه یک سیاره با تمامی سیاره‌های منظومه شمسی از شکل صفت عالی استفاده می‌کنیم. صفت عالی مناسب **far** در گزینه ۱ آمده است.
۷۸. گزینه ۴ درست است.
با توجه به مفهوم جمله از **cannot** استفاده می‌کنیم.
۷۹. گزینه ۴ درست است.
مفهوم جمله نشان‌دهنده استفاده از صفت عالی است که در مورد صفت‌های دو یا چند سیلابی **the most** قبل از صفت آورده می‌شود.
۸۰. گزینه ۱ درست است.
مفهوم تساوی با استفاده از (**as** + صفت + **as**) نشان داده می‌شود.
۸۱. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: او این اواخر نامه‌ای برای من ننوشته است، شاید آدرس من را گم کرده است.
(۲) اخیراً
۸۲. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: بسیار مهم است که آنچه دیشب اتفاق افتاده بود را شرح دهید.
(۲) شرح دادن
۸۳. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: همیشه عنصر خطر در بالا رفتن از کوه وجود دارد.
(۳) عنصر
۸۴. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: ما باید درخت‌های بیشتری بکاریم تا بهتر و سالم‌تر در آینده زندگی کنیم.
(۱) سالم
۸۵. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: حیرت‌آور است چگونه انسان در طول سال‌ها این همه چیز جمع می‌کند.
(۳) جمع کردن
۸۶. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: بهترین اطلاعات در مورد هتل‌ها معمولاً از دوستانی که آنجا بوده‌اند به دست می‌آید.
(۴) اطلاعات
۸۷. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: می‌دانم او را دوست نداری ولی لطفاً با او مؤدب باشید.
(۱) مؤدب

Part B: Cloze Test

۸۸. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: آن شهری آرام با تعداد جرم بسیار کم می‌باشد.
(۲) آرام
۸۹. گزینه ۱ درست است.
با توجه به مفهوم جمله و **jobs** گزینه ۱ درست است.
۹۰. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: فکر می‌کنم مهم است که چیزهای جدید یاد بگیرم و فرهنگ‌های دیگر را بشناسم.
(۲) فرهنگ‌ها
۹۱. گزینه ۴ درست است.
با توجه به مفهوم جمله حرف اضافه **with** درست است.
۹۲. گزینه ۳ درست است.
بهترین ترتیب جمله در ۳ آمده است.

Part C: Reading Comprehension

۹۳. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: نویسنده، معلمش را به عنوان توصیف می‌کند.
(۴) یک نقاش عالی
۹۴. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: خانم هیلبرت به کلاس می‌آموزد که
(۲) رنگ‌های درست را بسازد
۹۵. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: نویسنده امیدوار است که
(۲) یکی از سه تا نقاشی او انتخاب شود
۹۶. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: چه چیز به نویسنده کمک می‌کند در مورد چیزهایی که می‌خواهد بکشد بهتر فکر کند؟
(۱) نگاه کردن به تصاویر هنرمندان دیگر
۹۷. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: بهترین عنوان برای این متن است.
(۳) بیماری جدید
۹۸. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: همهٔ موارد زیر علائم **IAD** هستند به جز
(۳) گذراندن زمان با خانواده و دوستان
۹۹. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: ایوان گلدبرگ و کیمبلی اس.یانگ
(۴) به افرادی که **IAD** دارند کمک می‌کنند
۱۰۰. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: از این متن می‌آموزید که
(۴) کامپیوترها می‌توانند خوب یا بد باشند

ریاضی و آمار (۱)

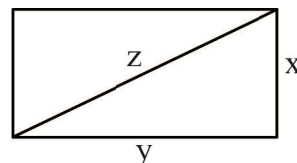
۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$2(x+y) = 3z \Rightarrow 4(x+y)^2 = 9z^2 \Rightarrow x^2 + y^2 + 2xy = \frac{9}{4}z^2$$

$$\underline{x^2 + y^2 = z^2}$$

$$\Rightarrow z^2 + 2xy = \frac{9}{4}z^2 \Rightarrow 2xy = \frac{9}{4}z^2 - z^2 \Rightarrow xy = \frac{5}{8}z^2$$

$$\Rightarrow \frac{\text{مساحت}}{(\text{محیط})^2} = \frac{xy}{(2(x+y))^2} = \frac{xy}{4(x+y)^2} = \frac{\frac{5}{8}z^2}{(3z)^2} = \frac{\frac{5}{8}z^2}{9z^2} = \frac{5}{72}$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$x = 0 \Rightarrow m^2 - 1 = 0 \Rightarrow m^2 = 1 \Rightarrow m = +1 \text{ یا } m = -1$$

$$\text{جواب مضاعف} \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (m-1)^2 - 4(m^2-1) = 0 \Rightarrow m = +1$$

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

اگر A مساحت دیوار باشد، آنگاه $\frac{A}{x_1}$ مساحت نقاشی شده در یک ساعت توسط نقاش اول و $\frac{A}{x_2}$ مساحت نقاشی شده توسط نقاش دوم در یک ساعت است آنگاه:

$$\frac{A}{x_1} + \frac{A}{x_2} = \frac{A}{x_1 - 1}$$

از طرفی $\frac{1}{x_1} = \frac{1}{x_2} - \frac{1}{x_1 - 1}$: زمان نقاشی دیوار همزمان

$$\Rightarrow \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{1}{x_1 - 1} \Rightarrow \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{x_1 - 1}$$

$$\Rightarrow \frac{x_1 - \frac{1}{2} + x_1}{x_1(x_1 - \frac{1}{2})} = \frac{1}{x_1 - 1} \Rightarrow x_1^2 - \frac{1}{2}x_1 = 2x_1^2 - \frac{1}{2}x_1 - 2x_1 + \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow x_1^2 - 2x_1 + \frac{1}{2} = 0 \Rightarrow 2x_1^2 - 4x_1 + 1 = 0 \Rightarrow x_1 = 1 \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$$

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

$$\text{ریشه اول } x = +1 \Rightarrow 1 - 2m + m^2 = 0 \Rightarrow (m-1)^2 = 0 \Rightarrow m = 1$$

$$\Rightarrow \text{معادله } x^2 - 2x + 1 = 0 \Rightarrow (x-1)^2 = 0 \Rightarrow x = +1$$

ریشه مضاعف دارد.

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

اولاً: $x \neq 0, x \neq -1$

$$(2-k)(x+1) = kx^2 \Rightarrow 2x - kx + 2 - k = kx^2 \Rightarrow kx^2 + (k-2)x + k-2 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (k-2)^2 - 4k(k-2) = 0 \Rightarrow (k-2)(k-2-4k) = 0$$

$$\Rightarrow (k-2)(-3k-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k=2 \Rightarrow x=0 & \text{ریشه مضاعف (غیرقابل قبول)} \\ \text{یا} \\ k=-\frac{2}{3} \Rightarrow x=-2 & \text{ریشه مضاعف (قابل قبول)} \end{cases}$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

با تغییر هر کدام از موارد مساحت دایره تغییر می‌کند به جز مرکز دایره بنابراین گزینه ۴ پاسخ سؤال است.

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

از آنجایی که میزان تولید (Z) و میزان فروش (Y) میزان سود (X) را تعیین می‌کنند بنابراین Z و Y مستقل و X وابسته است.

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

هر کد ملی تنها مربوط به یک نفر است بنابراین هر رابطه از کد ملی به ویژگی‌های یکتا یک تابع است.

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

با نقطه‌گذاری بویژه نقاط $X=0$ و $Y=0$ مشخص می‌گردد.

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{cases} a - \frac{3}{2} = a(1+b) \Rightarrow a - \frac{3}{2} = a + ab \Rightarrow 2ab = -3 \\ a^2 + b^2 = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 - 2ab = 1 - (-3) = 4 \Rightarrow (a-b)^2 = 4 \Rightarrow |a-b| = 2$$

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

با توجه به سایه نمودار روی محورهای X و Y گزینه ۱ صحیح است.

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

$$f(x) = \frac{n}{n-2} \Rightarrow D_f = \{n < 5 | n \in \mathbb{N}\} - \{2\}$$

$$= \{1, 2, 3, 4\} - \{2\} = \{1, 3, 4\} \Rightarrow R_f = \{-1, 3, 2\}$$

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

با توجه به صورت سؤال می‌توان نمودار را که یک خط راست است رسم نمود بنابراین معادله خط $Y = -X$ است.

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$f(x)mx + h, g(x) = m'x + h'$$

$$\text{موازی} \Rightarrow m = m' \Rightarrow \frac{f(1) - f(0)}{1-0} = \frac{g(1) - g(0)}{1-0}$$

$$\Rightarrow f(1) - f(0) = g(1) - g(0) \Rightarrow f(1) - \cancel{f(0)} = g(1) - \cancel{f(0)} - 2$$

$$\Rightarrow f(1) - g(1) = -2$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

الف- انسان موجودی کمال جو است؛ به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد. اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال جویی به نوعی سیری

ناپذیری تبدیل می‌شود؛ مثل انسان تشنه‌ای که تشنگی خود را با آب دریا برطرف کند که در این صورت تشنه‌تر خواهد شد. همچنین اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند. پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود. کالاهایی را که تولیدکنندگان تولید، و به بازار عرضه می‌کنند یا توسط مصرف کنندگان (خانوار) خریداری می‌شود و به مصرف می‌رسد، کالاهای نهایی می‌گویند.

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

مقدار منفی که این دانشجو در هر ساعت تحصیل از دست می‌دهد یعنی ۶۵۰۰۰ تومان، هزینه فرصت او است.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر، مالیات و... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند. دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند تا انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است.

با گسترش و پیشرفت تمدن بشری، اندیشه اقتصادی بشر نیز تکامل بیشتری یافت و با عنوان «علم اقتصاد» در جایگاه یکی از مهم‌ترین دانش‌های بشری و علوم دانشگاهی قرار گرفت.

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

کالاهای تولیدی یا برای تأمین نیازهای اولیه (مانند خوراک، پوشاک و مسکن) یا برای تأمین نیازهای کم اهمیت‌تر (مانند نورافشان و فرش‌های گران‌قیمت) مصرف می‌شود. مصرف‌کننده، میزان اهمیت کالا را با حساسیت خود نسبت به قیمت نشان می‌دهد.

اگر فردی به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی «کالای ضروری» است (مثل نمک و دارو) و اگر فرد با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا، «کالای تجملی» نام دارد. با این تعریف مشاهده می‌شود که ضروری یا تجملی بودن کالا مفهومی اقتصادی است و از فردی به فرد دیگر، از زمانی به زمان دیگر و از جامعه‌ای به جامعه دیگر متفاوت خواهد بود.

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

دلیل فرستادن پیامبران و فلسفه ارائه دین هم همین است؛ به همین دلیل با در نظر گرفتن سعادت بشر و نیازهای واقعی آن، اهداف، برنامه‌ها، قوانین و روش‌هایی را معرفی می‌کند تا انسان‌ها با هزینه کمتر به پیشرفت و سعادت برسند. قرآن تأکید می‌کند که رفع همه مشکلات انسان (حتی مشکلات و نیازهای مادی وی) در گروهی عمل به آموزه‌های الهی است. پیامبران الهی مبارزه با ظالمان، استثمارگران و سوء استفاده‌کنندگان از انسان را که در عرصه اقتصادی بیشتر مشاهده می‌شود در سرلوحه برنامه‌های خود داشتند و تلاش برای رفع محرومیت‌ها، برخورداری از فرصت‌ها، و حفظ کرامت انسانی را وظیفه خود می‌دانستند.

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

تومان $1400 \times 620000 = 86800000$

تومان $5000000 \times 12 + 24000000 = 84000000$ اجاره

تومان $3000000 \times 12 \times 12 = 432000000$ حقوق

تومان $25\% \times 432000000 = 108000000$ استهلاک

میلیون تومان $84 \times 432 + 108 + 25 = 649$ هزینه مستقیم

میلیون تومان $868 - 649 = 219$ سود حسابداری

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

نوآوری ضرب در خطرپذیری برابر کارآفرینی است.

$2 \times 6 = 12$ کارآفرینی

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

$$\text{ضابطه تقاضا } D \text{ برابر } P = \frac{-1}{10}D + 30 \text{ است.}$$

$$P = 20 \Rightarrow D = 100 = S$$

پس عرضه دارای ۲ نقطه (۳۰ و ۱۰۰) و (۱۵ و ۰) است و معادله آن $P = 0/15S + 15$ و مقدار آن در $P = 20$ برابر است با:

$$20 = 0/15S + 15 \Rightarrow S = \frac{500}{15} = \frac{100}{3} \Rightarrow \text{مازاد تقاضا} = D - S = 100 - \frac{100}{3} = \frac{200}{3}$$

$$S = D \text{ تعادل } \begin{cases} P = 0/15S + 15 \\ P = -0/1S + 30 \end{cases} \Rightarrow S = \frac{15}{0/25} = 60 \Rightarrow P = 24$$

پس $4 = 24 - 20 =$ واحد قیمت‌ها بالا می‌رود.

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

در این شرایط برای کار افراد، تنها یک مشتری (کارخانه) وجود دارد و کارگران و بیکاران نمی‌توانند حقوق خود را تعیین کنند (انحصار خرید) و این باعث می‌شود تا کارخانه حقوق کارکنان را کاهش دهد تا افراد دیگر خانواده نیز به کار مشغول شوند.

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

GDP بر حسب میلیون برابر است با:

$$GDP = 250 \times 524 + 125 \times 140 + 75 \times 120 + \frac{2}{3} \times 75 \times 120 = 163500$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی سرانه} = \frac{GDP}{25} = \frac{163500}{25} = 6540$$

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

۱۸ = تولید مردم کشور در خارج - تولید خارجیان مقیم کشور

$$\Rightarrow GDP = 150 + 18 = 168 \Rightarrow \text{هزینه استهلاک} = 7$$

میلیون $143000 = \text{میلیارد } 143 = GNP - 7 =$ تولید خالص ملی

$$\frac{143000}{10} = 14300$$

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

$$\text{تورم سالیانه} = \frac{24000 - 20000}{20000} = 20\%$$

$$X = \text{دوم سال} \Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{X - 24000}{24000} \Rightarrow X = 24000 + 4800 = 28800$$

$$y = \text{قیمت در انتهای سال سوم} \Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{y - 28800}{28800} \Rightarrow y = 28800 + 5760 = 34560$$

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

حجم کل پول موجود در کشور، نقدینگی آن جامعه به شمار می‌رود. قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانک، نقدینگی کل مساوی مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش (پس‌انداز خانگی) بود. اما با پیدایش پول‌های تحریری (چک) و اینکه بانک‌ها می‌توانستند شبه پول خلق کنند، حجم نقدینگی شامل پول و شبه پول شد. نقدینگی هم مانند همه متغیرهای اقتصادی به دو گونه اسمی و واقعی تقسیم می‌شود.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

مساقات: قراردادی است میان صاحب باغ و دیگری که به ازای دریافت مقداری از محصول، کار نگهداری از باغ و برداشت را انجام می‌دهد.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

برخی تصور می‌کنند تنها وظیفه بانک، تجهیز و توزیع اعتبارات و اعطای وام است؛ در حالی که بانک‌ها فعالیت‌های مهم دیگری نیز انجام می‌دهند؛ مانند:

- خرید و فروش ارز
- نقل و انتقال وجوه در داخل کشور
- دریافت مطالبات اسنادی و سود سهام مشتریان و واریز به حساب آنها
- پرداخت بدهی مشتریان در صورت درخواست آنها
- قبول امانات و نگهداری سهام و اوراق بهادار و اشیای قیمتی مشتریان
- انجام دادن وظیفه قیومت، وصایت و وکالت برای مشتریان طبق مقررات مربوط

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

این که «نرسد» و «برسد» سجع سالم دارند یا نه اینجا اصلاً محل بحث نیست؛ مهم این است که مشهود و سالم می‌شود میان «دست» و «هست» سجع برقرار نمود. (درس ۶)

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

در ۱) «بپرداخت» و «بساخت»، و در ۳) «بردارد» و «فروگذارد»: مطرف؛ در ۲) «مشت» و «پشت»: متوازی. (درس ۶)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

قاعده و قانون آوایی با هیچ کس شوخی ندارد؛ بعد از «زی» جمله نو آمده، و به این اعتبار، میان «زی» و «ارزی» سجع مطرف برقرار است. (درس ۶)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

گزینه	متوازی	متوازن	مطرف
۱)	معنی - تقوی	سابق - ناقد راه - نقد	☒
۲)	☒	☒	☒
۳)	☒	ش - رم - ج - رم	☒
۴)	تَن - مَن	ت - ن - ک - ن [ک* - ن - م - ن]	مساعدت - طاعت

[* به هر حال دست کم یک نمونه متوازن پایان جمله‌ای مشهود است: ای تن! || با من به طاعت مساعدت کن.] (درس ۶)

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

«درویش» و «خویش»: مطرف. در باقی گزینه‌ها سجعی اگر هست - که هست - در پایان جمله نیست.

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

در مصرع اولش، [دست کم] میان «پیر» و «خیر» سجع متوازن برقرار است. (درس ۶)

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

این سؤال می‌خواهد شما را به صورت غیر مستقیم با «موازنه» او «ترصیع» آشنا کند: این عبارت مانند بیتی است که تک‌تک واژه‌های هر مصرع، یک‌به‌یک، با هم سجع [تکرار] دارند. «او» با «تو» (متوازن / متوازی) بسته به رعایت یا عدم رعایت تلفظ

تاریخی]، «جور» با «مهر» (متوازن)، «و» با «و» (تکرار)، «جفا» با «وفا» (متوازی)، «پیش» با «بیش» (متوازی)، و «می برد» با «می کنی» (متوازن). (درس ۶)

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

البته که منظور از سجع درون بیت، نمونه‌های سجع متوازی / مطرف است، طبعاً منهای قافیه:

بیت	متوازی	مطرف
(۱)	[سالم:] [در مصرع دوم: می دانی - می خوانی [نیمه سالم:] نادیده - نوشته	أم - می دآنم - هم
(۲)	هین - بین داد - یاد	داد - گشاد گشاد - یاد
(۳)	☒	[سالم:] [در مصرع دوم:] نیسان - خزان
(۴)	در آید - بر آید - سراید	ما - رنگ‌ها [* دقیق‌تر: ما - رنگ‌ها - با - آ]

* [بسیار تلاش کردیم سؤال مطابق آنچه در کتابتان آمده طرح شود، به نوعی که بنا بر مباحث و مجادلات بیرونی نتوان بر اصل آنچه مطرح است نکته‌ای گرفت.] (درس ۶)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

پنج نکته یادتان نرود! اولاً، اینجا هیچ یک از ما قرار نیست مطلب درسی را به بازیچه بگیرد؛ واژه‌آرایی برای این نام دیگر «تکرار» است، که تکرار واحدهای معنایی را باز نماید - نه مثلاً حروف را؛ ثانیاً، «چنگ» در تیزچنگی واحد معنایی مستقل نیست؛ ثالثاً، - ی نکره، نشانه جمع و ضمیر شخصی متصل را وقت بررسی تکرار [جناس] می‌باید از اصل واحد معنایی جدا دید؛ رابعاً، تفاوت «تکرار» و «جناس تام» در این است که واژه‌ها هم‌معنی باشند یا ناهم‌معنی؛ خامساً، ردیف نوعی تکرار است. (درس سوم)

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

اگر توضیحات سؤال بالا را نصب‌العین مبارک بفرمایید - یعنی آویزه گوش هوش - تکرار فقط در «پا» و «پا» مشهود خواهد بود. (درس ۳)

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

بارها درباره بی‌اهمیت بودن واج‌آرایی در سؤال استاندارد ترکیبی گفته‌ایم. حالا مسأله تکرار و جناس تام: سه تای دیگر جناس تام دارند، نه تکرار؛ «دوش» (دیشب) و «دوش» (کتف)؛ و «چین» (خواهر «ماچین») و «چین» (شکن زلف) و «داد» (ادا نمود) و «داد» (حق). اما در (۱)، جدا از تکرار آشکار «بنده» برای تأکید، میان «خام» و «خام» هم تکرار هست [دو جواب بالاتر توضیحش هست!] (درس ۳).

۱۴۲. گزینه ۳ درست است.

الف) من که باشم باد و خاک و آب و آتش مست اوست // آتش او تا چه آرد بر من و بر خاک و باد
ب) برج برج و خانه خانه جویم آن خورشید را // کو کلید خانه از همسایگان پنهان نهاد
ج) دی دل من می جهید و هر دو چشمم می پرید // گفتم این دل تا چه بیند وین دو چشمم بامداد
د) دور از تو پری، چون نفس دیو سپید // دود از دل ساعات سیاهم خیزد
ه) همچو گربه عطسه شیری بدم از ابتدا // بس شدم زیر و زبر کاو گربه در انبان نهاد
قدیمی‌ها به این جور کارهای وقت‌سوز کم بازده می‌گفتند: «کار گل!» (درس ۳)

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

ساختار دستوری (۱) را بارها پیشتر در پاسخ آزمون‌های پیشین به تفصیل توضیح داده‌ایم؛ بروید بخوانید که چرا «را» در این الگوی دستوری حرف اضافه است! (در ۳): رساندن به؛ (در ۴) «خدا را» ← برای (به خاطر) خدا. (درس ۱)

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

جای بحث دارد انصافاً؟! (درس ۲، صفحات ۲۱ و ۲۲)

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

«شاعران این عصر، بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.»
(درس ۴، صفحه ۴۳)

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

درستش این است: «پایه‌های حماسه‌های ملی به زبان فارسی در این قرن گذاشته شد.» (درس ۴، صفحه ۴۲)

۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

«در عهد سامانی، نثر هم مانند شعر پارسی، رواج یافت و رونق گرفت.» «کتاب‌هایی در موضوع‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد.» «نثر این دوره، ساده و روان است.» «بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی، تاریخی نظر دارد.» «هنوز آوردن اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در آن رایج نشده است.» (درس ۴، صفحه ۴۳)

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

مطابق آنچه عیناً در کتاب درسی آمده، فقط اصل یادگار زریران و درخت آسوریگ، به زبان فارسی میانه، به ما رسیده‌اند و اصل پهلوی سه تای دیگر امروزه در دسترس نیست. (درس ۴، صفحات ۴۰، ۴۴)

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

(۱ و ۲) و (۴) از تقوی و ایمان مَلِک می‌گویند [= برای «ملک بی‌دین باطل است و دین بی‌ملک ضایع»]. (۳) از نکوهیدگی نرسیدن و دست‌گیری نکردن از میهمان مَلِک. (درس ۶، صفحه ۵۲)

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

در (۲) سخن از امید وصال است. (۳) و (۱) ظاهراً عین هم نهایتاً می‌گویند وصف و تحسین و - کلاً، گفتن - از جمال و کمال محبوب ماهیت او را آن طور که هست نشان نمی‌دهند، پس بهتر است خاموش ماند! حالا بروید و مفهوم دقیق بیت سؤال و (۴) را از خود ارزیابی ۵ در درس ۶ سراغ بگیرید.

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

هیچ وقت یادتان نرود! بزرگ‌ترین واحد وزن مصراع است. (درس ۵، صفحات ۴۷ و ۴۸)

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

الف: خـ [ر] ردی // بـ [ر] ردی؛ ب: خـ [و] د // بـ [د] ج: بـ [و] رد // نـ [ر] د؛ د: خـ [و] ش // شـ [ر] ش. (درس ۵، صفحه ۴۸)

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

روی دیگر سؤال این است که هجا در «خویش» کشیده است. (صفحه ۴۸)

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

(۱) جُرْءِ ئی (ص + م + ی + ص + [ص] + م + ی + ص + م) (۲) بادِ (ص + م + َ + ص + م + ی) (۳) مُدَدَت (ص + م + ی + ص + ص + م + ی + ص) (۴) بیدار (ص + م + َ + ص + م + َ + ص) (درس ۵، صفحه ۴۸)

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

[ا] از + این < زین. [رجوع کنید به مصرع چهارم از شعر «نیما» در درس ۵، صفحه ۵۰]

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۴

رونق داد و ستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۴

برهمنان به واسطه مقام و موقعیت مذهبی خویش، قدرت و ثروت فراوانی کسب کرده و کاست یا طبقه ممتازی را تشکیل داده بودند. مناسک طاقت فرسای آیین برهمنی به تدریج موجب روی گردانی برخی از پیروان آن شد و زمینه را برای شکل‌گیری و رواج آیین و اندیشه‌های دیگر در هند فراهم آورد.

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

درس ۶ صفحه ۵۴

یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان، شیوه متفاوتی از حکمرانی بود که توسط یونانیان به وجود آمد. در یونان باستان مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند؛ اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۲

کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.

۱۶۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۸

پیکره الهه ناروندی؛ در اسناد حقوقی و قضایی ایلام سندها و تعهدات با سوگند به این الهه ضمانت می‌شد. اینشوشیناک به معنی خدای شهر شوش بود. معبد چغازنبیل، ستایشگاه این خدا محسوب می‌شد.

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۲

تا حدود دو قرن پیش و قبل از اینکه خط میخی رمزگشایی و خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز گردد، آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن تاریخ و تمدن خود داشتند، به مراتب متفاوت از آگاهی و شناختی بود که امروزه وجود دارد. تا آن زمان مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.

۱۶۲. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

به دنبال پیشرفت‌های فکری و علمی که در دوره رنسانس در اروپا به وقوع پیوست، به تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوه نوینی در تاریخ نگاری پدید آمد. اساس این شیوه بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۹

مطالعه سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته، منبع و گنجینه ارزشمندی برای تقویت و پرورش قوه شناخت و تفکر به حساب می‌آید. با کاوش در گذشته می‌توان از تجربیات و اندیشه‌های مردمان گذشته برای تقویت قدرت شناخت و تفکر بهره گرفت. برای مثل به آیه ۱۷۶ سوره اعراف اشاره می‌توان کرد: قصه گذشتگان با ایشان بگوی، باشد که تفکر کنند.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۶

باستان‌شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، می‌کوشند تا سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند. آنان همچنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آنها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

بشر مسیر طولانی و مراحل مختلفی را پشت سر گذاشت تا به تمدن رسید. باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را براساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن به دوره گردآوری خوراک و دوره تولید خوراک تقسیم کرده‌اند.

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: الف) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها. ب) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

درس ۲ صفحه ۸

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سر و کار دارد. سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ سؤال چرا به علت وقوع پدیده می‌پردازد. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط، را مورد توجه قرار می‌دهد. سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۶

در این سؤال تمام گزینه‌ها درصد صحیح از پرسش را بیان کرده‌اند ولی کامل‌ترین پاسخ برای این سؤال بر طبق متن کتاب همان گزینه ۴ است. محل قرارگیری آن، نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه‌ها، کانال‌ها، خلیج‌ها، منابع اقتصادی و غیره است.

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۴

کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است. شیب عمومی این کوه‌ها به سمت خزر بیش از منطقه آذربایجان است و آب‌های جاری از آنها با سرعت به دریای خزر، وارد می‌شود.

۱۷۰. گزینه ۲ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۴

عبور مراکز کم فشار معمولاً هوای ابری و بارانی را به همراه می‌آورد و مراکز پر فشار، هوای آرام و پایدار را به وجود می‌آورند.

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۲

طی دوره‌های زمین‌شناسی، ناهمواری‌ها به وجود آمده است. ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوره‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است. و پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کوتاه‌تر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافت از آن پس تحت عوامل فرسایش تغییر پیدا کرده است.

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۸

اگر سه نقطه کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در استان قزوین و قله کوه بزمان در استان سیستان بلوچستان را به یکدیگر وصل کنید، مثلثی تشکیل می‌شود که منطقه کوهستانی مرکزی نامیده می‌شود. ناهمواری‌های این منطقه دو نوع است: بخشی کوه‌های چین خورده که به آنها کوه‌های مرکزی گفته می‌شود و برخی توده‌های نفوذی آذرین که به آنها کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.

۱۷۳. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

امروزه تغییرات اقلیمی که نشانه‌های آن را می‌توان تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی، بروز توفان‌ها و خشکسالی‌ها دانست، نه تنها در بسیاری از مناطق جهان بلکه در کشور ما و در مناطق پست داخلی مشغول تغییر شکل ناهمواری‌های کنونی است.

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۷

در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پر فشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود. دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۷

نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

پيامدهای غیرارادی، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آنها را اراده کند؛ بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

بُعد ذهنی: نظم (صحیح است)

بُعد ذهنی: تصوّر من از معلم کلاس ششم

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

پدیده‌هایی که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند پدیده‌های تکوینی هستند.

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

- جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید.

- جهان متجدد، فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند.

- آرمان اجتماعی، تصوّر اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد و خانواده است.

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

- ارزش‌ها و عقاید، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند.

- باور و اعتقاد انسان نسبت به اصل جهان، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

- پدیده‌هایی که بُعد معنایی و ذهنی بیشتری دارند مثل عقاید، ارزش‌های اجتماعی و کنش‌های درونی

- در جهان اجتماعی بُعد ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود. آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است. ۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

جهان متحد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فرا تجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فرا تجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

۱۸۴. گزینه ۱ درست است.

علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق و باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند.

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند اما در عمل ممکن است برخی از آنها را نادیده بگیرند قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.

- در جهان اسلام، عمل به حق و پرهیز از باطل، مهم‌ترین آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی هستند.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

حقایق هر چند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند، یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد.

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. از نظر این جوامع عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آنها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آنها راهی نداریم.

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

- عبارت چهارم: تمامی افراد همواره مطابق ارزش‌های جهان اجتماعی خود عمل نمی‌کنند.

- عبارت پنجم: فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

۱۸۹. گزینه ۱ درست است.

- شیوه انجام کنش اجتماعی هنجار اجتماعی نام دارد.

- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

- هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای من در میان جمع و دلم جای دیگریست، اشاره به کنش درونی دارد.

۱۹۰. گزینه ۳ درست است.

- جوامعی که متعلق به فرهنگ‌های مختلف هستند، با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ یک از آنها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر فرهنگ دیگر را ادامه دهد. (مربوط به جهان‌های اجتماعی در عرض هم می‌باشد)

- مردم‌شناسان از فرهنگ‌ها و تمدن‌های متفاوتی که در عرض یکدیگر قرار دارند یاد کرده‌اند، مثل فرهنگ‌ها و تمدن‌های غرب، اسلام، چین و هند

منطق

۱۹۱. گزینه ۴ درست است.
 قیدی که بر سر قضا یا می‌آید و تعیین‌کننده دامنه مصادیق موضوع است، سور نامیده می‌شود (رد گزینه ۲ و ۳). این قید به دو صورت کلی و جزئی می‌آید (رد گزینه ۱). درس ۶ صفحه ۵۸
۱۹۲. گزینه ۱ درست است.
 با معنا بودن جزء تعریف قضیه است نه این که ملاکی برای تقسیم‌بندی قضا یا باشد. درس ۶ صفحه ۵۵
۱۹۳. گزینه ۲ درست است.
 در گزینه ۲ موضوع، ضمیر «او» می‌باشد که محذوف است. در واقع ساختار منطقی این عبارت این‌گونه است: او (موضوع) پوشاننده روی (محمول) از من (متمم) است (نسبت) سایر گزینه‌ها قضا یا محصوره‌ای هستند که سور آنها حذف شده است. درس ۶ صفحه ۵۸
۱۹۴. گزینه ۴ درست است.
 برای مقابله با تمثیل ناروا باید از توجه به وجوه اختلاف و یافتن استدلال تمثیلی مخالف کمک گرفت (رد گزینه ۲ و ۳) در گزینه ۱ هم به وجوه اختلافی اشاره نشده است. درس ۵ صفحه ۴۴
۱۹۵. گزینه ۳ درست است.
 در استدلال استقرایی با مشاهده چند مورد جزئی حکمی کلی صادر می‌شود که این مشاهده در صورت سؤال اتفاق نیفتاده است (رد گزینه ۱) در تمثیل هم مشابهت بین دو موضوع است که باز در صورت سؤال مشابهتی وجود ندارد. (رد گزینه ۲) لفظ شیرین می‌تواند منشأ مغالطه اشتراک لفظ شود اما این لفظ در نوع استدلال تأثیر نداشته است (رد گزینه ۴) از عبارت «شاید به خواب شیرین...» این‌طور برمی‌آید که احتمال قطع صدای تیشه به دلیل خواب بودن فرهاد احتمالی معقول و منطقی است. درس ۵ صفحه ۴۹
۱۹۶. گزینه ۱ درست است.
 استدلال به کار رفته در سؤال استدلالی تمثیلی است که نتایج آن ضعیف است (رد گزینه ۲ و ۴) چرا که به صرف مشابهت ظاهری نمی‌توان احکام یک جزئی را به دیگری سرایت داد. تصادفی بودن از شرایط استقرای تعمیمی قوی می‌باشد (رد گزینه ۳). درس ۵ صفحه ۴۳
۱۹۷. گزینه ۲ درست است.
 در تعریف از طریق ذکر مصادیق، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم مورد نظر می‌پردازیم. درس ۴ صفحه ۳۱
۱۹۸. گزینه ۱ درست است.
 در گزینه ۲ شکل برای دوزنقه جامع است. در گزینه ۳ مثال برای مصداق واضح است و در گزینه ۴ یار مهربان برای کتاب دوری نیست. جامع درس ۴ صفحه ۳۵
۱۹۹. گزینه ۳ درست است.
 مفهوم یا جزئی است یا کلی پس بین خود «مفهوم» با «مفهوم جزئی» عام و خاص مطلق برقرار است. درس ۳ صفحه ۲۰
۲۰۰. گزینه ۱ درست است.
 مثلاً لفظ مشهد که هم نام شهری است (جزئی) هم به معنای محل شهادت (کلی) این‌گونه بیان می‌شود: برخی شهرها محل شهادت هستند برخی شهرها محل شهادت نیستند. برخی محل شهادت‌ها شهر هستند. برخی محل شهادت‌ها شهر نیستند. درس ۳ صفحه ۲۲
۲۰۱. گزینه ۲ درست است.
 در سایر گزینه‌ها مفهوم آب دلالت بر یک امر خارج از خود معنای آب دارد. درس ۲ صفحه ۱۵
۲۰۲. گزینه ۴ درست است.
 پایش یعنی پای او و پایش یعنی پاییدن و مراقب بودن (شیوه نگارش) (رد گزینه ۱ و ۳) بُردل کنایه از آدم ترسو (توسل به معنای ظاهری) (رد گزینه ۲) درس ۲ صفحه ۱۴ تا ۱۶

۲۰۳. گزینه ۲ درست است.

به نوعی از دلالت لفظ بر معنا که بر لازمه یکی شیء دلالت می‌کند. (رد گزینه ۱ و ۳) مثال گزینه ۴ هم مطابقی است نه التزام. درس ۲ صفحه ۱۵

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

شعر اشاره به کسب تجربه و مهارت دارد. در واقع یک شاگرد قناد برای تبدیل شدن به یک قناد ماهر باید این مهارت را به صورت عملی فرا بگیرد هر چند ممکن است در طی این مسیر دچار خطا هم بشود. درس ۱ صفحه ۴

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

عبارت‌های اول گزینه‌های ۲ و ۴ استدلال نیستند. بلکه تصور و تصدیق هستند. قسمت دوم گزینه ۱ تصدیق است نه تصور درس ۱ صفحه ۷ تا ۹